

خیلواکی

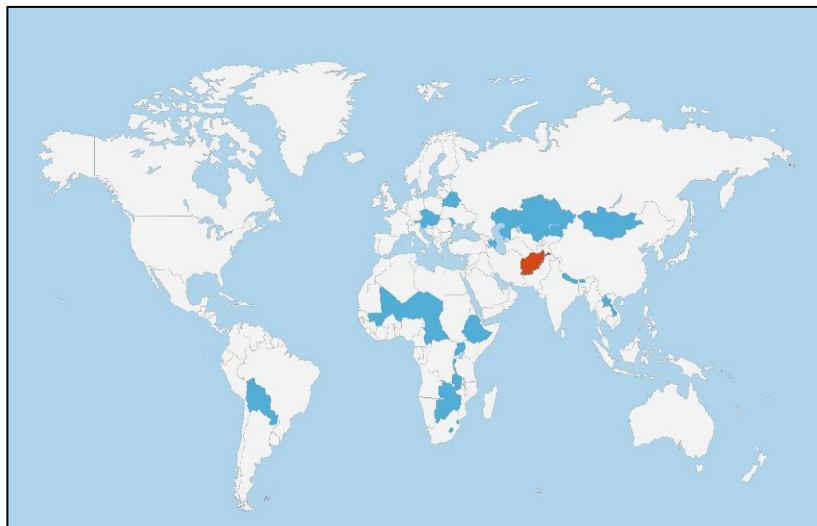
استقلال

www.esteqaal.net

۲۶ می، ۲۰۲۵

داکتر ضیا نظام

حقوق کشورهای محاط در خشکه در حقوق بین الملل

دوکتور ضیا نظام
سفیر قبلی افغانستان در بروکسل، ویانا و روم
۲۰۲۱ ورجنیا، ایالات متحده امریکا

مشخصات کتاب

اسم کتاب: (حقوق کشورهای محاط در خشکه در حقوق بین الملل)

مؤلف: دوکتور ضیا نظام

شماره موبایل: ۰۰۱۲۰۲۴۶۰۱۱۹۷

آدرس ایمیل: zia.nezam@gmail.com

ناشر: مطبعه ستاره تلاش-کابل/افغانستان

تیراژ: یک هزار ۱۰۰۰ جلد

تعداد صفحات: ۳۳۰

سال چاپ: ۱۴۰۰ هـ ش، ۲۰۲۱-کابل/افغانستان

دیزاین، صفحه آرایی، انتخاب تصاویر، تدقیق و تخلص و امور چاپ:

نورولی خان نور، قونسل، مادرید-کشور شاهی اسپانیا

تذکر:

همه حقوق چاپ و نشر برای مؤلف این کتاب محفوظ است. با ذکر نام کتاب و نویسنده؛ موضوعات آن چاپ و نشر شده می تواند.

ISBN 978-9936-1-0514-0

9 789936 105140

بنام خداوند بخشاینده مهربان

صفحات

فهرست عمومی عناوین

۱.....	مقدمه
۲۷.....	بخش اول:
۲۷.....	حق دسترسی به بحر یا حق ترانزیت کشورهای محاط در خشکه
۳۴.....	فصل اول:
۳۴.....	دوکتورین حقوقی پیرامون دسترسی به بحر
۴۵.....	فصل دوم:
۴۵.....	میثاق های ترانزیت دارای ماهیت عمومی و کلی
۸۱.....	فصل سوم:
۸۱.....	راه های حل اختصاصی برای ممالک محاط در خشکه
۱۵۴.....	بخش دوم:
۱۵۴.....	حقوق کشورهای محاط در خشکه به بحر
۱۶۸.....	فصل اول:
۱۶۸.....	حقوق ممالک محاط در خشکه در مناطق خارج از حوزه قضایی دولت ها
۲۱۳.....	فصل دوم:
۲۱۳.....	حقوق کشورهای محاط در خشکه در ساحات تحت صلاحیت دول ساحلی
۲۴۵.....	فصل سوم:
۲۴۵.....	حفاظت از محیط زیست، آزادی تحقیقات علمی و انتقال تکنالوژی و
۲۶۳.....	۲۴۵ نتیجه:

پیش گفتار

در چند دهه اخیر مخصوصاً بعد از تصویب کنوانسیون حقوق بحر ۱۹۸۲م تحقیقات، آثار و کتاب های زیادی در باره حقوق بحر به زبان فارسی منتشر شده است. اما جای کتاب در مورد حقوق کشورهای محاط در خشکه که با این موضوع ارتباط مستقیم داشته، خاصتاً به زبان دری افغانی خالی بوده است. هدف از تحریر این کتاب سعی برای جوابگویی به همین ضرورت می باشد.

همچنان انگیزه اصلی نوشتن این کتاب ارایه معلومات حقوقی همه جانبه و علمی در مورد

دسترسی کشورهای محاط در خشکه به بحر و تأمین ضرورت هموطنان عزیز و علاقمندان به حقوق بین المللی بحر و خاصاً حق دسترسی به بحر کشورهای محاط در خشکه می باشد. طوریکه هویدا است ابحار بیشتر از ۷۰ فیصد سطح کره زمین را تشکیل داده و برای همه ممالک جهان دارای اهمیت زیاد می باشد.

در گذشته ابحار بیشتر به لحاظ راه ارتباطی و ترانسپورت حاوی اهمیت و ارزش بودند، اما حالا در اثر پیشرفت تکنالوژی و توان استفاده از منابع آن اهمیت ابحار از هر وقت دیگر، بیشتر شده است.

همچنان قابل تذکر است، عدم دسترسی به بحر عامل عمده عقب ماندگی کشورهای محاط در خشکه رو به انکشاف شمرده می شود. بخش بزرگ از ممالک کمترین انکشاف یافته یا فقیرترین کشورهای جهان؛ کشورهای محاط در خشکه اند و دسترسی آن ها به بازارهای جهانی بستگی به ترانزیت از ممالک همسایه ساحلی داشته که این امر باعث نهایت بلند رفتن مصرف ترانسپورت و خدمات حمل و نقل شده و افزون بر آن زمانگیر بودن آن می باشد.

با در نظر داشت همین مشکلات در سطح بین المللی چندین کنوانسیون یا میثاق جهت آوردن تسهیلات برای کشورهای محاط در خشکه عقد گردیده اند، در ردیف همچو اسناد معتبر بین المللی باید از دو سند یادآوری گردد، که عبارت اند از کنوانسیون ۸ جولای ۱۹۶۵م تحت عنوان (تجارت ترانزیت کشورهای محاط در خشکه) و کنوانسیون سازمان ملل متحد حقوق بحر (۱۰ دسمبر ۱۹۸۲م) و بخش دهم آن «حق دسترسی ممالک محاط در خشکه به بحر و از بحر» اختصاص یافته است.

به موجب این کنوانسیون ها و دیگر اسناد معتبر بین المللی؛ کشورهای ترانزیت ساحلی مکلف گردیده اند تا تسهیلات لازم را جهت حمل و نقل اموال و کالاها و دیگر امکانات کشورهای محاط در خشکه را فراهم نموده و از ایجاد هر نوع موانع، مزاحمت و مشکل تراشی پرهیز نمایند.

بنابر آن، بر وفق حقوق بین الملل کشورهای محاط در خشکه حق دسترسی به بحر و از بحر یعنی عبور از قلمرو، استفاده از بنادر بحری ممالک ساحلی همسایه و همچنان حق استفاده از منابع زنده و معدنی ابحار و حق کشتی رانی، ساختن تأسیسات و جزایر مصنوعی و استفاده از فضای هوایی را دارا می باشند، اما با تأسف این حق در موافقتنامه های دو جانبه میان کشور محاط در خشکه و ترانزیت اکثراً به شکل کامل مراعات نگردیده و نادیده گرفته

شده است.

امیدوارم با مطالعه این اثر، هموطنان ارجمند، کارمندان وزارت های امور خارجه، اقتصاد، تجارت و صنایع دستی، اطاق های تجارت و دیگر، محصلین پوهنخی های حقوق و علوم سیاسی، اقتصاد، روابط بین الملل و دیگر خوانندگان محترم اهل مطالعه؛ معلومات و اطلاعات حقوقی را در باره حقوق ممالک محاط در خشکه در حقوق بین الملل به دست بیاورند.

همچنان به امید اینکه روزی برسد افغانستان نیز مانند کشورهای دیگر جهان؛ از حقوق مشروع بین المللی خویش (دسترسی به بحر) به طور کامل مستفید شود.

با حرمت و محبت

دوکتور ضیا نظام